

CHICAGOS SOCIALISTŲ DIENRAŠČIO REDAKTORIAUS VEIDMAINYSTĖS

Mulkinu visuomenę
Kiekvienas blaiviai protaujantis Amerikos lietuvių žino, kad vadinami "progresyviai" raudonieji bendrafrontininkai yra visuomenės mulkinimo eksperimentai. Jiems lygių nėra. Jie mulkina ir kartu išnaudoja visuomenę — tą dalį visuomenės, kuri nepajėgia blaiviai protauti. Nelaiminga neprotaujanti visuomenė! Ji visoki gyvenimo parazitai mulkina ir išnaudoja. Iki skausmo išnaudoja ir didžiausiais kvailiais laiko.

Taip, raudonieji progresyviai visokių priemonių geriausių visuomenės mulkinimui ir išnaudojimui. Jie veidmainiauja, meluoja ir visus purvina, niežina, kas tik išdrįsta ju tikslams pasipriešinti. Jie apsimeta ir demokratijos gynėjais; ir lietuvių pionieriais, ir patriotizmo herojais, nors raiva ir jokius kilnius žmonių gyvenimo principus ir siekius netiki. Doleris, pasipelnymas — vyriausias ju tikslas gyvenime.

Laikas Amerikos lietuvių visuomenę šiuos raudonuojančius tipus pažinti. Laikas visai tautinei spaudai šiuos veidmainius be jokio pasigailėjimo demaskuoti ir nuolat rodyti lietuvių visuomenę tokiomis, kokias jie iš tikro yra. Kadangi raudonųjų veidmainių visos pastangos pastaruoju laiku nukreiptos užvaldymui penkiasdešimties metų Amerikos lietuvių triuso ir sukrauto kapitalo, kad nelaimės valandoje būtų kuo pasiglobėti — užvaldymui Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, tai šia proga išstempiu viešumon dvi veidmainystes SLA reikalais.

Žydas muša ir pats rėkia
Chicago socialistų dienraščio redaktorius Pjūs Grigaitis, elgiasi lygiai taip, kaip aukščiau paminėtas žydas. Jis pats neriboto partvyškumo nagais grebia Susivienijimą ir rėkia, kad tautininkai tą daro. Tiek praėjusiais pildomosios tarybos rinkimais, tiek ir prieš praėjusį seimą ir seimo metu visa gerklė rėkė, kad reikia atmušti tautininkų užsimojimą užvaldyti SLA. Susivienijimas turi pasilikti nepartinę organizacija, sako Grigaitis. Bet žvilgtelkime, kaip jis pats elgiasi ir ko siekia.

Kas dalyvavo praėjusiuose SLA seime kiekvienas galėjo matyti Grigaitis vadovaujant bendrafrontininkų apertus. Kad tų savo apertų negalėjo pilnumoje patenkinti, tai tik dėl to, kad neturėjo dviejų trečdalių seimo atstovų jo partiniam apertimams pritariančių. Dabar polemizuodamas su Vienybės angliško skyriaus vedėju, p. V. Bukšniūčiu, dėl išmetimo iš redaktoriaus vietos p. Vitaičio, Grigaitis atvirai

pasisako, kad jis ir jo pritarėjai negalėjo remti Vitaičio kandidatūros vyriausiam dėl to, kad Vitaitis netarnavo socialistams. Esą Pittsburgho seime Vitaitis buvo išrinktas socialistų balsais, betgi jis socialistams netarnavo ir prieš jų neprisdėjo. Įdomus prisipažinimas.

Bet kam Vitaitis tarnavo? Karštesni tautininkai taip pat buvo nepatenkinti Vitaičiu. Sako jis ir tautininkų reikalams "LA organe netarnavo. Kuomet iš abiejų pusių Vitaitis kaltinamas už netarnavimą roviniamis siekiams, tai aišku, kad jis vienatiniui tarnavo Susivienijimui! Bet Grigaitis to neužtenka. Jis nori, kad Tėvynės redaktoriaus tarnautų "socialistų partiniam" tikslams Susivienijime. Jei ne su manimi, tai prieš mane — Grigaitis principas. Ir dar tokias tadas drįsta kalbėti apie nepartinę veikimą organizacijoje.

Saviškius persto didžiausiais mulkais

Kad pereitame SLA seime bendrafrontininkai "kazionais" pinigais suvežė, užlaikė ir vašino artį visus savo delegatus, tai visiem žinomas faktas. Haverhill, Mass., delegatai gavo po 40 dol. kelionės išlaidoms. Tėvynėje buvo rašyta, kad Easthampton, Mass., kuopai SLA Vakarų Komitetas pasiūlė 30 dol. delegato kelionėi ir seimui, jei išrinks "progresyvi" delegatą. Žinoma, kuopa atliko kas reikia. Pačiame seime SLA išdo globėja Mikuziūtė užrekdavo "kazioną" vagoną iš Chicago, kuriuo buvo atvežti į seimą ir parvežti atgal į Chicago "kazioni" delegatai.

Lenkiškų nezlezninkų kunigas, klebonaujas Scrantono lietuvių tautiška bažnyčia, Mikas Valadka, visu savo džiūkišku išdidumu gyrėsi ir svarbios vietos SLA vadovybėje "reikalavo už tai, kad jis išleis "es virš 300 doleriu "progresyvi" delegatų užlaikymui ir aišinimui.

Betgi, Grigaitis drįsta viešai šiuos faktus užginčyti. Sako, iokių delegatų apmokėjimų ir papirkimų nebuvo. Betgi apie 100 "progresyvių" delegatų žino, kad jie buvo apmokėti, lykai užlaikomi ir vašinami SLA seimo metu. Tokiu savo akiplėšikumu Grigaitis ne tik begėdiškai veidmainiauja, bet ir saviškius ištikimuosius mulkais palaiko.

Nelaimingiausi žmonės yra tie, kurie nepajėgia pasipriešinti tokiems savo vado jų pažeminimams. Jie laikomi visiškai nepajėgiančiais protauti žmonėmis. Galgi ta dalis visuomenės, kurią raudonieji mulkina ir išnaudoja, iš tikro nepajėgia protauti. Kitaip juk nesiduotų save mulkinti ir išnaudoti.

Pažangus Delegatas Pasibaides arklis sužalojo žmogų

Virbalis. — Šiomis dienomis prie elektros stoties pasibaides autobuso arklis užlėkė ant nebylio Hiršo Pauzinskio ir smarkiai jį sužalojo.

AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMAS RAGINA LIETUVOS JAUNIMĄ SIUSTI ATSTOVYBĘ Į PASAULIO JAUNIMO KONGRESĄ

Liepos 9 d. delegacija, susidedanti iš septynių čia gimusių lietuvių jaunuolių, veiksnių apilankė Lietuvos gen. konsulą New Yorke p. Budrij ir įteikė jam paraginimą, kurį prašė perduoti Lietuvos jaunimo organizacijoms, kad jos atsistų delegacija į Pasaulio Jaunimo kongresą, kuris bus rugpj. 16 — 24 d. d. Vassar Kolegijoje, Poughkeepsie, New York.

Pasaulio Jaunimo Kongreso tikslas yra taikos palaikymas pasaulyje ir aplamai bendru tarptautinių problemų ir veikimo supratimas. Delegacijos atvyks iš apie 50 valstybių.

Budrys pareiškė delegacijai, kuri susidėjo iš skirtingų pavazgų jaunuolių, kad jo nuomone, Lietuvos vyriausybė nesipriešins tokiai delegacijai ar delegatui atvykti iš Lietuvos, ir kad čia gimę jaunimas laikinai gerai daro, kad domisi tokiomis reikalais. Tame paraginime jaunimas išreiškia didelį susirūpinimą, kad Lietuvos pozicija Jaunimo Kongrese būtų

tinkamai perstatyta, ypač kad nemaža delegacija dalyvaus iš Lenkijos, su Lenkijos vyriausybės pritarimu. Konsulas Budrys pasakė delegacijai, kad jis su mielu noru siųs tą paraginimą į Lietuvą ir praneš, ar Lietuvos vyriausybė pritaris ar ne, nors jis asmeniškai nemato, kodėl vyriausybė bei Lietuvos jaunimo organizacijos turėtų priešintis.

Pirmame Pasaulio Jaunimo Kongrese, Geneveje, buvo Lietuvos atstovas ir, kaip dabar atrodo, šiame antrame kongrese taip pat veiksiausiai dalyvaus.

New Yorke miesto taryba nutarė oficialiai priimti delegaciją iš užsienio, J. V. prezidento Roosevelto žmona, kaip pranešama, dalyvaus visose sesijose. Valstybės sekretorius Cordell Hull taip pat yra pakviestas dalyvauti. Kongresas įvyks dideliame Randall's Island stadione, New Yorke, kur bus įleidžiama ir pašalinė publika.

Prezidentas remia teksiečius. — Lankydamiis Texaso valstybėje, prezidentas Rooseveltas, kairėje, kalbasi su "savo senais draugais". Į dešinę nuo prezidento jo sūnus Elliotas, gubernatorius J. V. Allred'as, kurį prezidentas skiria federaliniui teiseju, ir atstovai M. Ma verick'as ir F. Lanham'as.

NUO HUDSONO UPĖS IKI NEMUNO ŽIOČIŲ

Tą dieną iki 12 val. nuplaukė dar 372 mylias. Vakare filmininkas Januskevičius rodė amerikonišką filmą "Wells Fargo". Programa užsitiesė beveik iki 11 val. naktį.

Gegužės 25 d. pravažiavome sėklusas "Banks of Newfoundland," bet ju. Žinoma nematėme. Oras buvo labai gražus, nors vėjas buvo stiprokas ir bangos kiek didesnės. Nuo gegužės 24 d. iki 25 d. 12 val. dieną nuplaukėme 399 mylias. Vandenyne pralenkėme vieną nedidelį prekybinį laivą.

Kaip ir kitomis dienomis, nuėjome pasimankštinti, pasikui žaisti, na ir pavalgyti. Diena laive paprastai prabėga labai greitai; nė nepastebi, kaip ateina vakaras ir laikas gulti.

Gegužės 26 d. buvo ypatingai graži ir rami. Visą dieną jūra atrodė, kaip stiklas. Laivas tarytum lygiu ledu čiuožė. Vėl žuvis, Atlanto paviršiuje šokinėja ir vejasi laiva. Diena labai šilta, bet tolumoje pilkas rūkas. Po pietų laivo igula surengė jūrininkų bokso rungtynes ir dalino laimėtojams dovanas. Tą dieną gulti nuėjome vos apie 3 val. rytą. Nuplaukėme 395 mylias.

Penktadienį, gegužės 27-tą dieną visai skyrėsi nuo vakarykščios dienos; vakar buvo šilta ir gražu, o šiandien didelis vėjas, nerami jūra, smulkus lietus. Sumažėjo ir laivo greitis.

Didelis gaisras nuo perkūnijos

Šiauliai. — Šiomis dienomis Papilės valsč., Purvių kaim. žaibas uždegė pil. Stulpino gyvenamą namą. Gaisras taip greit išsiplėtė, kad Stulpiniai vos spėjo išbėgti iš namų. Išbėgus visiems iš namų buvo pastebėta, kad degančiame name palikęs tėvas Stulpinas, kurį vėliau pėgęs sūnus ištraukė veik visai be sąmonės. Gaisras padarė per 7,000 litų nuostolio. Grynais pinigais sudėgė per 1,500 litų.

Daug gražių senų kryžių Raseiniuose

Raseiniai. — Raseinių apskrityje (pakelėse ir miestelių kapuose) yra gausu senų tikrai gražių kryžių. Jų stilius labai įvairus. Daugelis kryžių yra su dviem skersiniais. Kryžių viršūnės užbaigtos įvairiausias iš medžio drožinėtais pagražinimais. Stovyklėlės ir kiti kryžių pagražinimai padirbti labai meniškai. Senieji kryžiai byloja apie apylinkės dievdirbių ir kryžių statytojų didelį meninį skonį ir sugebėjimą.

— Lietuvos Llyodas šia vasarą ruošiasi pirkti dar du didesnius jūros prekybos laivus.

Jeigu norite atsitiinti savo gimes iš Lietuvos, užeikite į Vienybės Travel Bureau, 193

Iki 12 valandos nuplaukėme laivų ir tolimus krantus. Kai laivas sustojo oras buvo nepaprastai gražus ir šiltas, bet po valandos laiko taip baisiai atšalo ir kilo vėtra, kad ant denio negalima buvo pakęsti Radijas ir laikraščiai pranašavo Šiaurės jūroje didelę audrą. O mums Šiaurės jūra kaip tik reikės keliauti Brunsbuttelio linkui. Po valandos laiko išplaukėme į Ostend, Belgija. Ten taip pat reikėjo išsodinti keletą keleivių.

Gegužės 31 d. 9 val. 51 min. sustojome netoli Belgijos pakraščiu. Rytas buvo miglotas ir todėl pakraščiu ir Ostendo uosto nematėme. Tik atplaukė local laivas, keleta minučių mus vedė arčiau kranto. Ostendo vietiek dar nebuvo matyti. Vėliau atplaukė tenderis ir nukėlė nuo Lancasterijos keleivius vykstančius į Belgiją.

Stovėjome neilgai. Iš ten Šiaurės jūra plaukėme Brunsbuttelio ir Kiel Kanalo link. Pagal tvarkaraštį turėjome būti Brunsbuttelyje apie 1 val. 30 min. popiet. liepos 1 d.

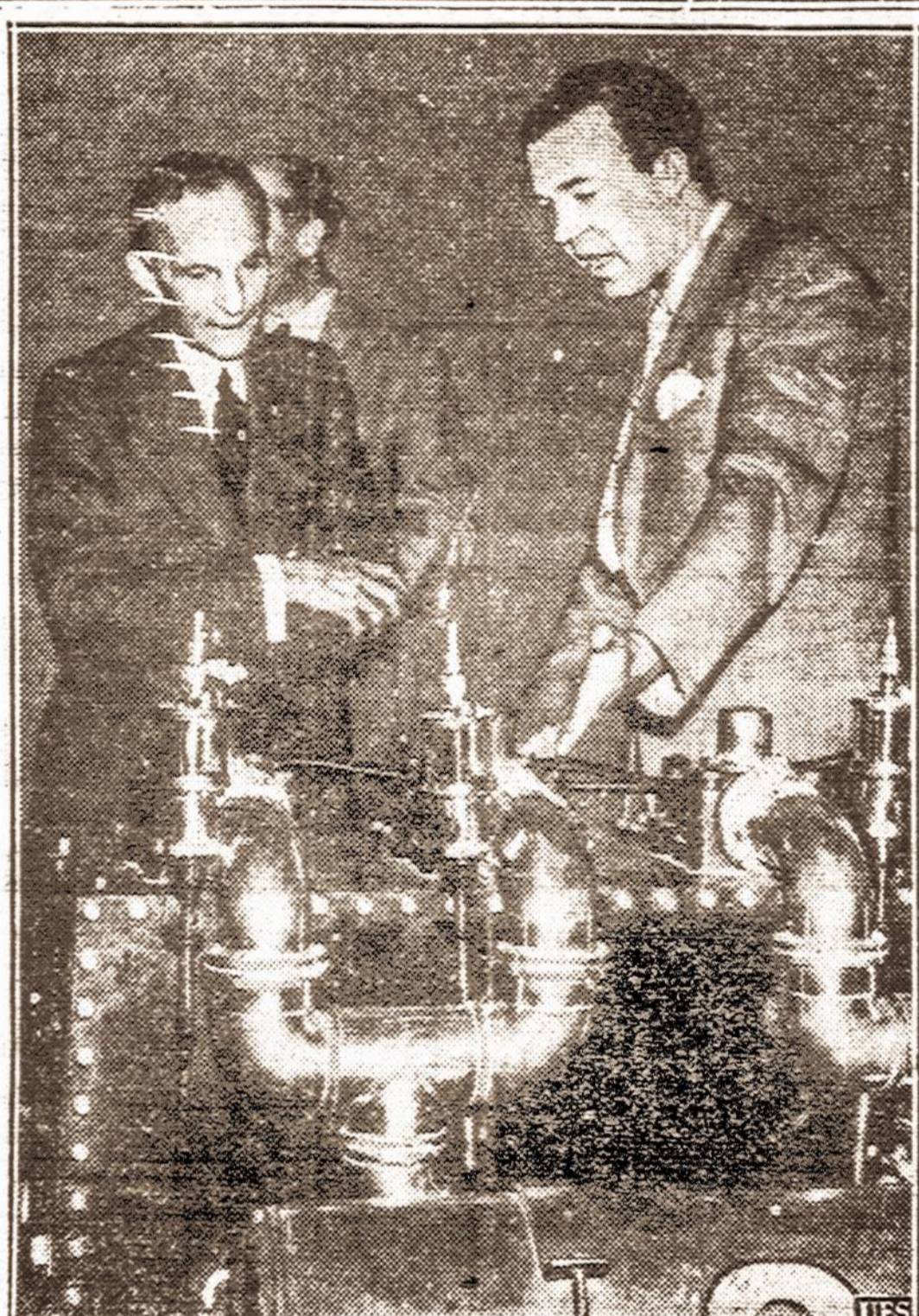
Audros, kaip pranašavo radijas ir laikraščiai taip ne nebuvo, bent mūs audra neužtik. Džiaugėmės. Birželio 1 d. apie 1 val. 28 min. popiet priplaukėme Brunsbuttel miestelį ir uosta. Kelionis minutėmis buvome sustoję ir čia keleiviai labai pigiai nusipirko amerikoniškų cigarečių ir angliškos "viskės" Camel ir Chesterfield cigaretai buvo pardavinėjami "kartonais" po dešimtis pakelių po \$1.00 už kartoną, apie 60 centų pigiau, nei ju New Yorke. Angliška viskė, kuri Amerikoje kainuoja apie \$3.00 čia Vokietijoje buvo pardavinėjama po \$1.00 už kvortą.

Žinoma, tokiais progai pasitaikius, dauguma keleivių pirko kiek galėjo, ypač daug pirko amerikoniškų cigarečių, kurie kituose kraštuose labai brangūs.

Stovėjome uoste apie 30 minučių, kol atidarė tvinkinius ir laivą įleido į Kanala.

Kanalo krantai žemi; iš abiejų pusių lygūs žali laukai, ūkiai, maži miesteliai, triobėsiai ir kur-ne-kur dirbtuvėlės. Judėjimas kanalu gana didelis. Sutikome keletą Amerikos tanklaivių, mažų jachtų, ypač daug švedų laivų, daugiausiai prekinųjų. Žmonės Kiel Kanalo pakraščiuose, žinoma, vokiečiai, dažniausiai labai niūrus ir retai kuris atsakydavo į mūsų sveikinimus ir mosikavimus. Jie žiūrėdavo į mus, kaip į kokius iš kito pasaulio atvykusius nematytus tvarinius.

Pora valandų mes labai domėjomės Vokietija, bet vėliau ji pasidarė nuobodžiai vienoda: žali laukai, medžiai, namai, ūkiai, visi vienas į kitą panašūs, 6 val. 20 min. vakare atvykome į Holtenu — vartus į Baltijos jūrą. Savo jūrą.

Fordas ir karalaitis. — H. Fordas aiškina automobilio mechanizmą švedų karalaitiui Bertiliui, kai šis lankėsi Fordo automobilijų dirbtuvėse.

DIENA Arėjas Vitkauskas

- Plaukia mariomis laivai.
- Radioje stebiai nerimsta.
- Zvilga poliuose ledai.
- Upės tropikuose tvinstą.
- Dangų raižo pastatai.
- Lūšnos mėtosi laukuose.
- Zvimbia blizgantį sparnai.
- Maudos dviračiai purvuose.
- Žydi lankos taip margai.
- Sūsta dykumos išplikė.
- O kalnai, kalnai, kalnai!
- Lekia debesys sutriki.
- Nuogas nugaras matai.
- Esimosių platus kailiai...
- Puotos sūkaujia girtai.
- Vargšai kiūtina nevalge.
- Sukas žemės kamuolys.
- Naktį varo, traukia dieną.
- Margas, didis, mišinys.
- Žemės kamuoliui visviens!

Riausės Palestinoje. — Nors angliai laiko daug kariuomenės Palestinoje, betgi riaušės tarp arabų ir žydų nesibaigia. Per paskutines dvi savaites riaušėse žuvo 66 arabai ir 26 žydai. Sužeista 146 arabai, 95 žydai ir 5 anglų kareiviai. Čia matome policiją malšinant riaušes Tel Avive.

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVERgreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA
Brooklyne ir užsieniuose:
Metams \$7.00
Pusį metų \$3.75
Trims mėnesiams \$2.00
Vienam mėn. \$0.90
Vienam mėnesiui \$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakto pusėje su Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje
Metams \$5.00
Pusį metų \$2.75
Trims mėnesiams \$1.65

autorius pavarde ir adresu.
Nesinaudoti rankraščiais nesaugojami
Visi reikalai adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smiltis — Vėdjas.
J. Tydišas — Redaktorius.

TAKE IT OR LEAVE IT

Vytautas Richard Bukšnaitis will be six months old this Thursday and, considering the amazing restraint which I've shown in not discussing him in this column since the day he was born, I'm sure my readers will excuse me if I take time out just this once to indulge in the pleasure of being a proud father.

Many of my readers will be amazed to learn that some of us columnists are almost like people in many respects. In saying this, I'm revealing one of the most jealously guarded secrets of the Columnist Guild. Heretofore it has been the custom for every columnist to pretend that he is a cynical, disolute lug who might be found almost any night in the more notorious establishments with a quart of scotch in one hand, a typewriter in the other, and a bevy of blondes in his lap.

The truth of the matter is that all this hooey is built up about the columnist just like the scenery is built up around an actor in a play. The columnist gets around a bit more than the average reader, more frequently comes in contact with the seamier side of life. He meets the better known people as well as the more notorious. He meets many who have attained fame or notoriety by "pulling fast ones."

Invariably these latter are technically within the law, and would be protected by the libel laws if we were to warn our readers or friends. And so we columnists adopt a cynical, hard-boiled, humorous (if possible) style; we subtly remind these people that we're keeping our eye on them; we surround everything we say with an atmosphere of disarming romance. But our best columns remain unwritten.

It has been said that a columnist is a guy with big eyes and bigger ears. This may be so, but we at least have the satisfaction of knowing that the lawful transgressors would be riding roughshod all over the Lithuanian American scene if they didn't know that we have a complete file of their monkeyshines which would be substantiated with their first false move.

I don't know how I managed to get started on this line, and it begins to look as if Vytautas Richard were going to get swindled out of the column I planned to write about him. But something tells me that he'll soon be able to take care of himself. He won't be needing a publicity manager in a few years. I won't be happy if he follows in his old man's footsteps, but I certainly will be the proudest guy on two hemispheres.

He heralds his awakening in no uncertain terms. He gurgles gleefully whenever he's happy. He shrieks and screams whenever anything goes wrong. He fails to reveal his dislike for his enemies until they have been inveigled by his angelic countenance to come within his range, whereupon he tweaks their noses with a disarming, painful celer. *Wytautas Richard is equally in-*

URGE LITHUANIAN PARTICIPATION IN 2ND WORLD YOUTH CONGRESS

New Yorkers Petition Youth of Lithuania Through Consul General; Congress to Meet at Vassar College August 16 to 24

NEW YORK, N. Y.—A petition urging the youth organizations of Lithuania to send at least one delegate to the Second World Youth Congress scheduled to take place at Vassar College in Poughkeepsie, New York August 16th to 24th was submitted through Lithuania's Consul General Jonas Budrys on Saturday, July 9th by a delegation of prominent American born Lithuanians.

Objectives of Congress

John Orman, Keistutis Michelsonas and Vitalis Bukšnaitis, as spokesmen for the delegation, pointed out to Consul General Budrys that the objectives of the World Youth Congress are: to bring young people of all nations into bonds of closer friendship, to develop mutual understanding between the youth of different races, different religions and different opinions, and to plan methods of collaboration which will enable young people to fulfill their responsibility in contributing to world peace.

Lithuania's Position

It was further pointed out that the objective of the World Youth Congress would provide an opportunity for the discussion of Lithuania's position regarding the Vilnius situation and the recent Polish-Lithuanian "incident." Poland has already appointed a delegation which will participate with the blessings of the Polish authorities. It was hoped that

Lithuania would also designate a delegation in order to prevent any such discussion from being one sided.

Mr. Budrys Impressed

Mr. Budrys confessed that he was considerably impressed by the sincerity of the delegation and, was particularly pleased with the fact that the petitioners had found it possible to forget their political differences in order to cooperate on such a project. He evinced the hope that our elders would eventually find it possible to follow the example of these younger people in order to cooperate on similar matters pertaining to the good of the Lithuanian people in general.

Delegation Multi-partisan

The delegation, which submitted the petition to the Consul General were: Vitalis Bukšnaitis, Secretary of the Lithuanian Alliance of America Youth Committee and English Editor of VIENYBĖ; John Orman, Secretary of the Lithuanian Workers Association (LDS) and English Editor of TIESA; Pranas Yakstys, Associate Editor of VOICE OF LITHUANIAN AMERICANS; Keistutis Michelson, Chairman of the Lithuanian Alliance of America Youth Committee; Antanas Linkus, Secretary of the Lithuanian Division of the American Labor Party; Walter Kubilius, English Editor of LAISVE; Mary Brown, Secretary of the Brooklyn "Aidas" Chorus.

REVIEW OF LITHUANIAN SPORTS

By Joseph Kusa - (Lietuvos Aidas)

ACADEMIC SPORT

The Academic youth, which is divided into three cities—Kaunas (University of Vytautas the Great), Klaipėda (Trade and Pedagogical Institutes) and Dotnuva (Academy of Agriculture)—until 1937 did not have a common binding organization and their sport life was pursued separately. More activity was shown in Kaunas at the Academic Sport Club of the University of Vytautas the Great (the ASK). Since 1937, under the initiative of the Chamber of Physical Culture, the Academic Youth's Sport Association was established. It has a great task to perform—to group together the entire academic youth and to start physical culture work.

Since 1925 the Lithuanian academic youth has been cooperating with the academic youth of the other Baltic countries through the annual SELL summer and winter sports olympics. The student of the following countries take part: Finland, Estonia, Lithuania and Latvia. Our race in 15.4 seconds and Šepaitienė—women's running broad student have broken two SELL records: Komaras 110 m. hurdle run in 15.4 seconds, and Šepaitienė in a jump of 5.12 meters.

As may be seen from this short review, the young sport life of Lithuania has only achieved higher places in recent years—and physical culture only now has begun to manifest itself on a wider scale, but, nevertheless, beautiful results have been reached. The managers of Lithuanian sport are looking forward into the future. And it will surely be promising, for the foundation is a firm one, the wide masses of the country are being incorporated into this work. From them a young Lithuanian spirit will grow up, everywhere a powerful determination and the young enthusiasm lead the work of sport.

(The End)

Weekly English Section

Edited By

Vitalis Bukšnaitis

VACATION IN LITHUANIA

Traveling by river affords the tourist much joy and pleasure. Our rivers, although they are not fit for heavier navigation, are excellent for lighter boats. And in this way one can enjoy the natural beauty of the riverside. Using a small boat or a canoe, it is possible to travel around all Lithuania. The most reasonable time for water sports is from May until September, for at this time the conditions for such a trip are most favorable: the weather is warm, cost of living in the country is moderate, and nature is in full bloom.

Aside from this, the fishing season is at its best. The great number of lakes (there are 1,305 lakes each of which has an area of about 5 acres), rivers and streams make our country a fisherman's paradise. Here one can catch fish of all kinds, including crabs, which are very abundant.

From olden times the Lithuanians have been known for their great love of horses and so today we find horses playing an important part in the sport life of Lithuania. The numerous forests, the soft turf along the riverbanks and the pure air all make excellent conditions for horseback riding.

Besides the beautiful natural scenery, the wonderful seashore, health resorts, one can also find the modern city and the romantic countryside. Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, and other cities have modern buildings, churches, museums, and industrial institutions which are interesting not only to the local people but also to the people from abroad. Our picturesque countryside, despite the fact that it is ever becoming more modern, nevertheless still retains its characteristic features which are not only dear to the heart of every Lithuanian but also charm and awe the stranger. The ancient crosses with the figure of the Care-worn Christ, the chapels, house decorations, household objects, working implements, woven fabrics, designs, and all our popular art is the boast of our nation.

Lithuania has certain rarities which it would be difficult to see elsewhere. From the tourist's point of view amber is the greatest and most valuable rarity. This, the gold of our country, is known from olden times and today the wearing of amber ornaments is much in vogue in Lithuania. Amber maintains its high value not only in Lithuania but also at the world's fairs. Another rarity is found near Zarasai, namely the Stelmūžės oak tree. Its circumference is about 10 meters. It is reputed to be the oldest tree in Europe, nearly 2,000 years old. Another rarity are the still extant moose which

are found in the country between Nida and Juodkrantė. Visitors coming from abroad to the National Olympics are to be guided through beautiful Lithuania under the supervision of the Acting Committee for Organizing Excursions which in turn has been appointed by the Committee for the National Olympics. The Acting Committee for Organizing Excursions has organized several tours covering the entire country. At a moderate cost, one will be able to visit in Lithuania in a few days.

A. Vabalas

Sportsmen and Sports

By V. F. B.

"It's been quite a while since I last contributed anything to the English Section of VIENYBĖ," writes our old friend Al Maculevich of Cliffside, New Jersey, "but recently I came across a bit of news that I thought might be of interest to your readers."

"After the all-star baseball game recently played at Cincinnati, Jimmy Foxx of the Boston Red Sox was asked what he thought of Johnny Vander Meer, sensational young pitcher of 'no-hit, no-run' fame. Foxx answered with the statement that there is a southpaw named Joe Krakauskas with Washington who's got Vander Meer licked in every way except control."

"It's too bad Krakauskas lacks control. Hits are scarce with him, strike-outs are numerous, but he gives more than his share of base on balls. At present, he is used mostly as a relief pitcher by Washington because of his wildness. But the moment he learns to control his wildness, Joe will be one of the Senator's regular pitchers."

"Joe has plenty of speed to spare, and according to Bill McGowan, who expressed the highest admiration for Krakauskas, 'Some days Joe is even faster than Lefty Grove was when he was real fast.' And Grove must be real fast even now, judging by the impressive record he's rolling up this season."

NOSTALGIA

Memories... Like the faint scent of Orange blossoms Borne by the wind from the south Bringing sad vain longing For the warm carress of your mouth. Memories... Like a summer twilight Of your sad eyes when they smile Memores, bitter memories Yet—consolation for awhile. —V. F. B.

VIENYBĖ'S ENGLISH EDITOR EULOGIZES FLYERS ON MATUSEVIČIUS' PROGRAM

Darius-Girėnas' Broadcast over WBNX by Buakšnaitis get popular approval

Five years have passed since that memorable July 15th morning, when the two Lithuanian immortals, Captain Stephen Darius and Stasys Girėnas, declared in their last will and testament — "To you, Young Lithuania, we dedicate our flight" entered their orange and silver monoplane, and soared bravely into the threatening skies in an effort to conquer the elements between Floyd Bennet Field in Brooklyn and Kaunas, Lithuania.

They captured the imagination and admiration of the entire civilized world, did these intrepid winged Lithuanian knights, despite the fact that the incomparable Wiley Post had begun his historical round-the-world solo flight on that same morning. Just one hour after Post's departure, the Lithuania lumbered down the long runway at Floyd Bennet Field, barely managed to lift its nose in time to avoid crashing and bravely began its battle with the winds, storms, ocean and air.

For the next forty hours millions of Lithuanian hearts beat as one throughout the world — millions of hearts which crashed and shattered together with the Lithuania, when, within a few miles of their goal, after having conquered the Atlantic, the big metal bird plunged to destruction in the woods of Soldin, Germany, not far from Berlin.

The ill-fated flight took place after many years of dreaming and planning, after more than a year of actual preparation, during which time funds for the flight were contributed by thousands of Lithuanian Americans. In order to make their dream come true, both Darius and Girėnas even found it necessary to beg and borrow funds. These men were actuated not by a desire for personal fame, wealth or glory, they were obsessed with a desire to place the name of Lithuania, the land of their fathers, before the peoples of the entire world.

It is for this reason that, although the two heroes lost their lives when the Lithuania crashed in Soldin, Germany just five years ago, their patriotic spirit and unselfish devotion to the land of their fathers is still soaring and is still kept aloft by the millions of sons and daughters of Lithuania throughout the world.

This year, July 15th, marked the fifth anniversary of the flight. And to commemorate the occasion, Lithuanian Americans have contributed to a Darius-Girėnas memorial which is in keeping with the last will and testament of the fliers; not a memorial of stone, metal or wood, but a modern up-to-date plane which will be given as a gift to the youth of Lithuania. Pilot Paul Shaltenis, who will present the gift plane on behalf of the Americans of Lithuanian descent will be, I am certain, an entirely satisfactory representative of Lithuanian America.

CHICAGO BOY WITHOUT A PEER

Among famous of our own Lithuanian American youth, who made a very strong bid in a poll conducted by Jaunimas, the Lithuanian youth organ of Chicago, to select Ten Best Known Young Lithuanian Americans, was the name of Mr. Vytautas Finadar Zere-ni-Belajus.

As a dancer and recreational director, this young man needs no introduction. He is our best exponent of Lithuanian folk and classical dancing in this country as well as an expert in the folk lore not only of Lithuania but also of other lands.

Mr. Belajus is an interesting personality. He was born in Lithuania of Lithuanian and Samaritan parentage and as far as being a typical Lithuanian is concerned, one could not find a better one in spirit and enthusiasm. His folks still reside in Lithuania where he had his early schooling. As a boy he saw the ravaging effects of war when Russian and German armies overran and devastated his home land. That is why he considers war a hellish brutality of unthinking men.

He has made an effort to familiarize persons of other extractions with things Lithuanian and appears to have made a good job of it. Each year he sponsors art exhibits of fine and popular art and also has Lithuanian Days that are well attended and which include splash parties, folk and domestic dancing and serving of typical Lithuanian foods.

His Lithuanian folk dance group is sought after and invited everywhere and is conceded to be the "cream" of folk groups in Chicago competi-

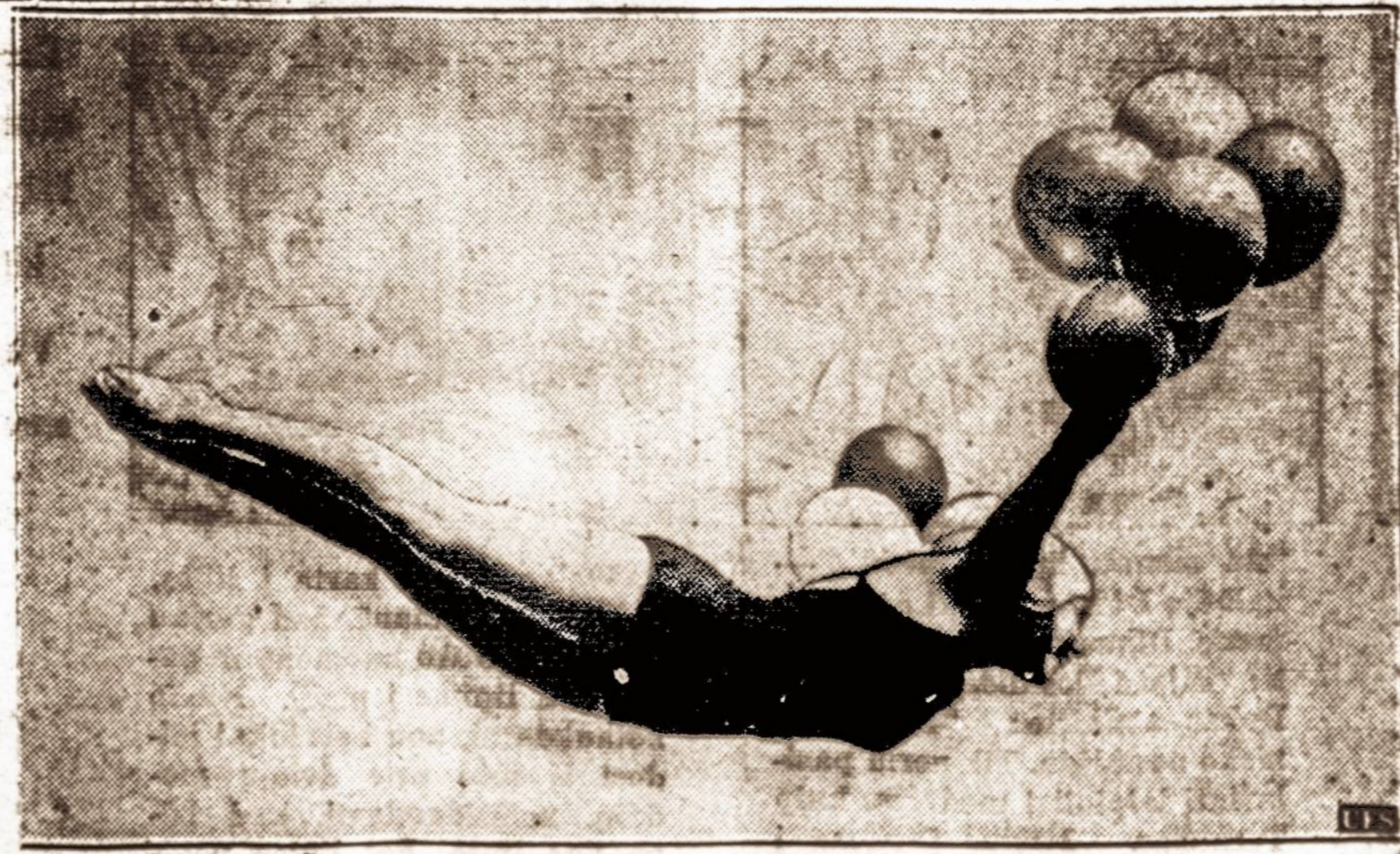
tion among the folk groups of Chicago, these Lithuanian Terpsichoreans won the coveted cup as winners of the contest. Among those defeated with great deal of relish in a friendly but spirited rivalry was the talented Polish group.

Mr. Belajus is the folk dance instructor for the Chicago Park District Recreation Division and is the editor of "Lore" magazine gotten out by that same District. He contributes articles to Lithuanian and other newspapers and periodicals and is now in the midst of compiling a text book on folk dancing and their music. In the current St. John's Festival held by Jaunimas, Mr. Belajus took an active part in its arrangement and no doubt helped to make it a grand success for the Lithuanian youth of Chicago.

In the concert field, Mr. Belajus has also won renown as an interpretative dancer. Besides being well versed in folk dancing of Lithuania and other lands, he has achieved a high plane in the Oriental dance field, rivalling that of Uday Shan Kar of India.

It was, therefore, no surprise to see the Lithuanian group led by Mr. Vytautas Belajus live up to its expectations in giving a fine display of Terpsichorean art at the Fifth Annual National Folk Festival held in May of this year in the Nation's capital. I am inclined to agree with Miss Gertrude Knott, nationally known founder and director of the festival, when she said: "You, Lithuanians should take pride in Mr. Belajus as an incited."

L. J. Egan

CHAMPION IN GRACEFUL DIVE—Notable swimmers and divers will compete at the women's national outdoor A. A. U. championships, at Santa Barbara, Cal., July 22-24. Here is Marjorie Gestblom, Chicago diver, in the graceful, graceful-dive preparation for the meet. The dive is given added grace by the colorful balloons attached to her wrists.

VIENYBĖ

MIN. ŽADEIKIO KALBA PASAKYTA IŠLYDINT SPORTININKUS Į LIETUVĄ

Pulk. P. Žadeikio, Lietuvos Pasiuntinio, žodis tartas New Yorko uoste, palydint 26 Am. lietuvius, sportininkus į Pirmąją Lietuvos Olimpijadą liepos 1 dieną.

"Visi mes čia susirinkę "Gripsholmo" akivaizdoje esame liudininkai įvykio, minėtino lietuvių istorijoje: palydime 26 geriausius Amerikos lietuvių atletus, kurie neoficialiai atstovaus Jungtinių Amerikos Valstybių sportą, o iš tikrųjų atstovaus Amerikos lietuvių sportą: Čikagos, Pitsburgo, Philadelphia, Kearny, N. J., Clevelando ir kitų miestų Pirmojoje Lietuvos Tautinėje Olimpijadoje, kurioje atvyks lietuvių atketai iš viso pasaulio kampų.

Garbė ir padėka pridera Amerikos Lietuvių Atletikos Sąjungai, kuri padarė šią iškilinę įvykiu faktą.

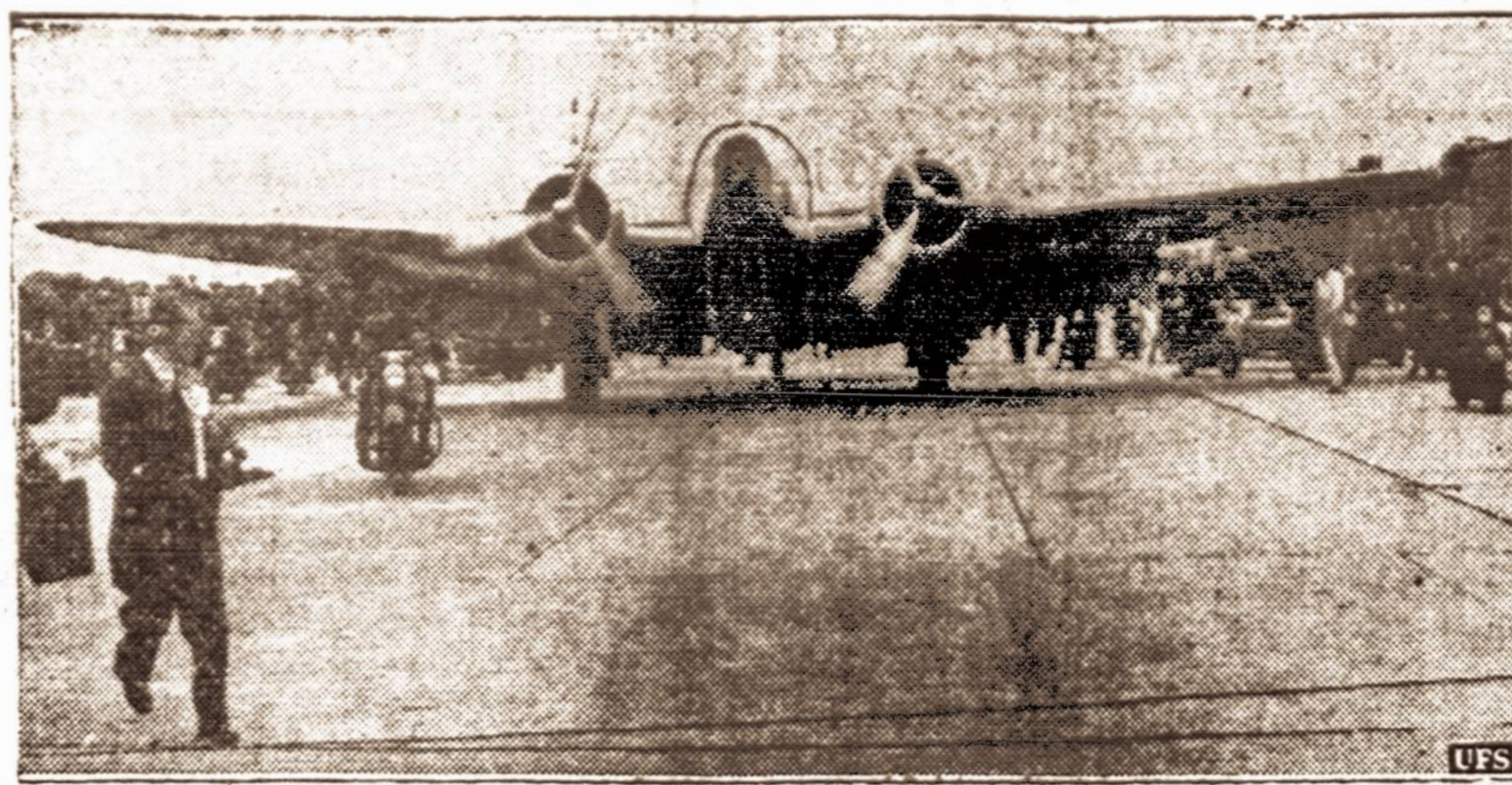
Jūs, atletai, mieli jaunosios kartos žiedai, gimę ir auge Dėdės Samo šalyje, be abejonės, jaučiate, kad vykstate ne į sve-

timą kraštą, bet vykstate į Jūsų tėvų tėvynę. Vykstate pas savo brolius ir sesutes, pas savo tetas, močiutes ir tėvukus. Visa Lietuva Jūsų laukia atviromis širdimis.

Neužmirškite, kad jūs nesate taip sau turistai. Jūs esate Amerikos sporto atstovai.—esate Amerikos lietuvių pažiba. Todėl jūs neužmirškite, kad visi Amerikos lietuviai seks jūsų žingsnius. Ir neabejojau, kad jūs, kaip sportininkai ir lietuviai, nei saviškių nei Lietuvos neapvilsite.

Jūs matote, kad olimpijada Lietuvoje vykdoma ne tuščios pramogos ar savymelio patenkimo tikslams, bet daroma vardan lietuvių jaunimo vienybės idealo, Lietuvos ir Amerikos draugiskumui. Tad keiliaukite sveiki ir linksni Dariaus-Girėno kryptimi į tą šalį, kur banguoja Nemunėlis."

Liepos 17 dieną Kaune, prasidėjo garsoji Lietuvos Olimpijada. Lauksime žinių.

Ilgos kelionės galas. — Dariaus ir Girėno Atlanto pergalės ir jų žuvimo 5 metų sukakties išvakarėmis, H. Hughes'o lėktuvas "Pasaulinė Paroda" apskrido aplink pasaulį per 3 dienas, 19 valandų ir 17 minučių ir nutūpė tam pačiam Floyd Bennett'o aerodrome, iš kur mūsų tautiečiai pakilo garbingam ir tragiškam žygiui.

PAGERBTAS LAKŪ NAS P. ŠALTENIS

Praėjusį šeštadienį, liepos 16 d. Susivienijimo salėje surengtas netikėtas lak. P. Šaltenio pagerbimas.

Šią vakarienę rengė lakūno giminių, draugai, pažįstamieji, gelbstint Dariaus-Girėno Aeroklubui. Kadangi viskas buvo taip ant greitųjų rengta, tai nebuvo galima daug tikių išplatininti. Bet palyginti su laiko stoka, žmonių buvo gražus būrys.

Kadangi paties lakūno iki 9 val. nebuvo galima pagauti, tai vakarienė buvo pradėta 9:30 val. Vakarienė buvo labai skoningai paruošta jaunų šeiminkių: Sofijos Šinkūnaitės ir Onutės Petronytės, gelbstint Jonui Gudeliui.

Pats lakūnas apie šią vakarienę nieko nežinojo. Tad buvo nustebintas, staiga išvydęs didelį būrį pažįstamųjų. Jis taip susijaudino, kad nežinojo nei kas daryti, nei kas sakyti.

Vakarienės metu buvo pasakyta eilė kalbų. Programą

vedė Antanas Alekna. Iš eilės buvo išsakyti tarti žodžiai: J. Sagys, Ona Petronytė, Jonas Petrauskas, Ona Treineliūtė, Sofija Šinkūnaitė, Juozas Alekna, Antanas Kalibatas, Pranas Narvydas, Radzevičienė, Vincas Vilkas, Stasė Augutytė, Ona Kraujelytė, Julija Vaičiūnaitė, Nastė Nemanytė, Valentinas Kaminskas, lak. Jonas J. L a s k e r -Laskevičius ir pats paskutinis ilga ir reikšminga kalbą pasakė lak. P. Šaltenis.

Baigdamas programą, A. Alekna priminė Dariaus-Girėno žygi ir paprašė svečius didvyrių pagerbimui minutę ramiai sustoti.

"Lak. P. Šaltenis su Amerikos lietuvių dovana Lietuvos šauliams nauju lėktuvu išvyksta švedų linijos laivu į Lietuvą šio penktadienio liepos 22 d. naktį 12 val.

Rep.

Skaitykite Vienybę

ĮVAIRIUS SKELBIMUS VIENYBĖS RAŠTINĖ PRIIMA KASDIEN

Nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro išskiriant sekmdienius ir šventadienius 193 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y. TELEFONAS, EVERGREEN 7-7840

GYDO CHRONIŠKAS LIGAS

KRAUJO-ODO' NERVŲ LIGOS NUSILPIMAS VIDURIŲ LIGOS

Moterys ir vyrai sergantys kraujo ir odos ligomis, kronišku nervų sutrimu, bendru kūno nusilpimu, vidurių ir išimamosios žarnos ligomis, nosies, žarnos, plaučių, bronchito ir kepenų ligomis, kurių nesuprantate, tuojau kreipkitės X-Spinduliais, Kraujo ir šlapimo ištyrimas prieinama kaina

EGZAMINACIJA NEMOKAMAI

Dr. L. ZINS 110 East 16th Street, New York, N. Y. tarp 4th Ave. ir Irving Pl. (Isteigta prieš 25 metus) VALANDOS: 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Sekmdieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. popiet.

VIENYBĖS KELEIVIŲ IR INFORMACIJŲ BIURAS

LAIVAKORTĖS IŠ IR Į LIETUVĄ PINIGŲ SIUNTIMAS DOKUMENTAI SIUNTIAMI Į LIETUVĄ Kreipkitės su pilnu pasitikėjimu Patarimai ir įvairios informacijos VIENYBĖS TRAVEL BUREAU 193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

ESTŲ KLUBAS — KORPORACIJA

Š. m. birželio 20 d. Estų Švietimo Draugija (Eesti Haridusselts) per savo komisiją pasirašė inkorporavimo dokumentą, pagamintą adv. K. R. Jurgėlos. "Carteri" pasirašė pirm. Augustus Pierce, Hugo Peil, izd. Walter Lind, Henry J. Copelman ir August Waldman. Birž. 24 d. valstybės švietimo komisijonierius Frank P. Graves suteikė savo sutikimą. Birželio 24 d. Aukš. Teismo teisėjas Peter Schmuck indorsavo ir 27 d. naujoji korporacija įregistruota pas valstybės sekretorių Albany, N. Y.

Estų Švietimo Draugija susikūrė 1930 m. rugpj. 7 d. ir išlaiko gražias patalpas 310 Lenox Ave. prie 125 gatvės, New York'e. Draugija kasmet rengia Estijos nepriklausomybės paminėjimus, koncertus, paskaitas, leidžia gražų iliustruotą mėnesinį žurnalą "Mee Tee", turi gausią šokėjų grupę (taip pat samdo mokytoją visiems nariams mokyti modernių šokių), chorą, dailininkų (piešėjų, skulptorių, komercinių dekoratorių ir modelistų) sekciją, gražų patyruosių šachmatininkų būrelį ir bufetą.

Estų klubo patalpose kas vakaras vyksta repetitijos, posėdžiai, pasitarimai, rengiami veikalai, gausiai lankomas knygynas. Ten nuolat rasi vėliausių Estijos spaudos leidinių, importuotų pramonės gaminių ir kt.

Klube koncentruojasi visas tautiškas estų veikimas, griežtai neličiant jokių partinių ir tikybinių ginčų. Klube posėdžiauja ir dvi veteranų draugijos. Klubas siunčia savo trupes ir į kitas estų kolonijas.—gausingesnės yra Bostone, Baltimorėje ir Čikagoje. Tikras darnios veiklos pavyzdys!

Estai labai patenkinti adv. Jurgėlos darbu ir paskyrė jį savo teisiniu patarėju. Rep.

MOTINA NORĖJO DUKTERI PARDUOTI

Bronkso teisme iškilo nepaprasta įdomi byla.

Alma Slichter'ienė, 23 metų amžiaus, nusiskundė, kad jos motina Elzė Steinborn'ienė, 40 metų amžiaus, norėjo ją parduoti už 100 dolerių, kai ji buvo dar 16 metų amžiaus.

Teisėjas, apsvarstęs bylą, atmetė ją kaip be pagrindo. Be to, skundžiamoji Steinborn'ienė pareiškė, kad kita jos dukterė Evelyną, 19 metų amžiaus, ją apvogė. Evelyną pareiškė, kad prieš kelias savaites prarado tarnybą valgykloje ir buvo parėjęs pas motiną pasiimti savo drabužių ir kitų daiktų, bet nieko nevalgė.

Nors abi dukterys išteisintos, betgi vieną naktį gavo nakvoti policijos dalobklėje ir jų pirščukai paliko savo antspaudus atminimui.

Gražiai šoka į vandenį. — J. Bukšo (iš Detroito) šoka viršum J. Milne'o (iš Toms River, N. J.) į vandenį Seaside Heights, N. J. Pirmasis yra tarptautinis YMCA čempionas figūriniame šokime į vandenį. Keli mėnesiai ten ka praktikuoti, kol išmoksti taip dailiai šokti į vandenį. Pamėginkite!

TARZANAS UGNYJE

19. Kai abu berniukai stovėjo pastyrė iš baimės, iš krūmų išlindo didelis liūtas su geltonais karčiais. Tik jis nepuolė draskyti Diką su Doku, bet ramiai sustojo prieš juos ir linksmai į abu žiūrėjo. Atsipeikėjęs Dikas linksmai susuko: "Juk čia Tarzanas liūtas Džadbaldža! Jis nieko nedarys!"

Dokas irgi nudžiugo: "Džadbaldža ne tik nieko blogo nedarys, bet dar saugos mus, kaip jam Tarzanas liepė". Dikas vis tik abejojo: "Gal jis ir nieko nedarys, bet, kaip Tarzanas sakė, liūtas-visuomet liūtas. Juk jis gali pakeisti savo nuomonę". Tuo tarpu liūtas pikta suriaumojo. Kodėl?

"Aš manau lipiti į medį", — kalbėjo Dokas, bailiai dairdamasis. Dikas pradėjo jį erzinti: "Bijaisi šios didelės katės?" Dokas atsikirtė: "Bijotis aš nieko nesibijau. Tik noriu pasiilavinti laiptais į medžius, kaip Tarzanas. Miklus šilpimas ir medį dažnai gali labai praver-ti šiose šalyse ir gal netrukus".

Pažvelgęs dar kartą į liūtą, Dikas irgi pamanė, kad geriau būtų sėkti Doko nuomonę ir pasiilavinti lipime į medį. Nieko nelaukdamas, abu berniukai leidosi iš lėto prie dviejų medžių, neišsuduodami, kad bėga nuo liūto. Bet liūtas neat-silikio nuo jų. Jis sekė paskui, lyg prijaukintas šunelis.

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje

Jei kils streikas, miesto valdžia pardavinės pieną

New Yorko miesto majoras LaGuardia pareiškė, kad jei šiomis dienomis pienininkai streikuos, tai miesto valdžia pardavinės pieną.

Eina pasitarimai tarp miesto valdžios ir pienininkų sąjungos.

Miesto valdžia mano pieną tiekti miesto gyventojams per rinkų ir sveikatos departamentus ir kitus skyrius, kad miesto gyventojai nenukentėtų dėl streiko.

POLICININKAI SUMUŠE MECHANIKĄ

Trys Queens'o policininkai, būdami neblaivūs, smarkiai sumušė požeminio traukinio IRT mechaniką Partiką Magee ties Corona stotimi.

Policininkai buvo apsirėdę civiliniais drabužiais ir gerokai apspardė nieku nenusijėjęs mechaniką.

Tas keistas įvykis tiriamas.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

Dr. H. MENDLOWITZ Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į 522 BEDFORD AVE netoli Taylor St. BROOKLYN, N. Y. Tel. EVERgreen 7-1312 PRIBIMIMO VALANDOS: nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 v. vak. iki 8 val. FLATBUSH OFISAS: 2220 Avenue J

Clement Voketaitis ADVOKATAS

50 COURT STREET, Brooklyn, N. Y. Tel. Triangle 5-3622 168 GRAND STREET, Tel. Evergreen 8-7179

GARSINKITĖS VIENYBĖJE

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS Namie gaminti ledai (Ice Cream) Geriausi užkandžiai ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS JUOZAS GINKUS 495 Grand Street, Brooklyn, N. Y. EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY A. Šrupskis, savininkas Tel. Evergreen 8-7027 PIRMOS RUSIŠKOS LIETUVIŠKA DUONA 64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y. Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS) 66o Grand St., Brooklyn, N. Y. NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS (ARMAKAUSKAS) 423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. EVERgreen 7-4335 Kopyčia Laidotuviams

A. VALANTIEJUS 54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y. NOTARY PUBLIC Tel. NEWton 9-4464

BARRY P. SHALINS (ŠALINSKAS) 84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. VIRginia 7-4499 Kopyčia Laidotuviams

JUOZAS GARŠVA 231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

SKAITYKITE VIENYBĖ